

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt
Félévre	6 "
Hogyodévre	3 "
Egy hóra	1 "
-- Egyen szám 4 kr. --	

Kiadóhivatal:
Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lalmások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-8 szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Gróf Badeni Kázmér.

Nagybecskerek, augusztus 23.

Bécsből jelentik, hogy az őszi hadgyakorlatok befejeztével megszűnik gróf Kielmansegg miniszterelnöki provizoriuma és végleges kormány lép az ideiglenes helyébe.

Ausztria jelenlegi kormányához közel álló tagok már akkor, midőn Badeni gróf sürögősen Ischbe hívásának híre jött, jelezték, hogy a meghívás az osztrák miniszterelnöki teendő végzésével megbízott gróf Kielmansegg által ő felségének tett előterjesztés alapján történt, hogy gróf Kielmansegg visszavágyik régi állására, Alsó-Ausztria helytartói székére, a melyen sikereket ért el és melyen további sikereket akar elérni, és hogy végül gróf Badeni lesz előreláthatólag a végleges kormány megalkotója.

Az osztrák politikai viszonyokból következik, hogy e hírekre azonnal megkezdődött a prezuntív miniszterelnökök és eddig még teljesen ismeretlen kormányának minden oldalról való támadása. Pedig ma még Ausztriában senki sem tudja, vajjon gróf Badeni mely parlamenti pártokból akarja megalakítani többségét, számít-e a német liberálisokra, kíván-e támaszkodni a konzervatívokra, vagy eltekint az egységes támogatástól és csak egyes kérdésekben, alkalomszerűleg állítja össze többségét?

E kérdésekkel szemben az osztrák pártok sajtója nem foglal el várakozó álláspontot. Előre hadat üzen a leendő kormánynak arra az esetre, ha a valószínű koalícióba az illető párt bele nem jut. Ausztria meglehetősen szomorú tapasztalatokra jutott a koalícionális kormányral és úgy látszik, hogy gróf Badeni is kénytelen lesz az egyesítés valamely formáját keresni és találni, ha vállalkozik arra a

nehéz feladatra, hogy Ausztria bomlott viszonyaiba rendet hozzon.

Gróf Badeni előreláthatólag nem fog sem parlamenti, sem politikai program nélkül vállalkozni a feladatra. Lehet, hogy parlamenti programja nem igen fog tetszeni egyes uralomra vágyó, de uralomra képtelen pártfőnököknek; mert jól tudjuk, hogy gróf Badeni már régóta, minden egyes miniszterválaság alkalmával a miniszterelnöki szerepét játszotta és a parlamenti szétforgácsoltság tette eddig lehetlenné, hogy kormányt alakítsen.

Politikai programját sem igen lehet eleve megállapítani. Ismeretes róla, hogy erélyes, buzgó tisztviselő volt, mint hazájának helytartója. Lengyel voltát, hazafiságát sohasem tagadta meg, de mint osztrák hivatalnok, hű fia Ausztriának és ép úgy híve a dualizmusnak is.

Azt is mondják, hogy államférfiai tehetségekkel rendelkezik, hogy politikájában az egyszer maga elé tűzött célt lankadatlanul törekszik elérni és hogy ellenvést politikai elvek tekintetében meg nem tűr.

Oly tulajdonok ezek, amelyek Ausztria jelenlegi politikai ziláltsága mellett valóban alkalmassá teszik arra, hogy kezébe vegye a kormányzást. Elég soká tart már Ausztriában a kísérletezős politikája.

A sok próbálgatással, a szükségesség politikájával már is oda jutottak, hogy a parlamentre nem támaszkodó, ideiglenes kormány vezeti Ausztria adminisztrációját, és nincs többé, a ki irányozná politikáját. És éppen akkor jutott erre a pontra Ausztria, mikor Magyarországgal kell megújítani a közgazdasági kiegyezést. Magyarországgal, mely a kiegyezési alaptörvényben kikötötte, hogy alkotmányos Ausztriával kíván közösségekben lenni.

Vajjon minő alkotmányosság az, melyet most Ausztriában szemlélünk? Vajjon a kiegyezés megteremtői Lajtán innen és Lajtán túl ily viszonyokat képzeltek-e, mi-

dőn a dualisztikus államformát létesítették és alapjául az alkotmányosságot kívánták kikötni? Vajjon nem gondoltak ekkor a szabadság és szabadelvűség kormányára?

Nincs Magyarországnak sem oka, sem joga Ausztria belügyeibe avatkozni. A mint hogy viszont Magyarország sem tűrhette el Ausztria részéről ily beavatkozást. Csak szemléltői vagyunk az állapotoknak, melyek odaát már oly elmérgesedettek váltak, hogy a kibontakozás lehetősége is veszélyeztetve van.

De nem közömbös reánk nézve mások sem, annál kevésbbé ma, midőn újabb egyezkedés küszöbén állunk, hogy mily politikai és parlamenti viszonyok az uralkodók annál a szomszédunknál, a kivel a legszorosabb szövetségben élünk. A konszolidált viszonyok közt élő Ausztria mindenestre jobb szövetségeatárs Magyarországra nézve, mint az ideiglenes kormányzással megelégedő, egyszerűen „adminisztrált” Ausztria. Ezért óhajjuk és várjuk a kibontakozást a jelenlegi áldatlan helyzetből.

Ha gróf Badeni az, a ki képes e kibontakozást lehetővé tenni, ám vegye át a kormányt; Magyarországon örömmel fogják fogadni meghívását a kormány vezetésére.

Ugy látszik, neki sikerülhet ez a vállalkozás és az ő kormánya alatt helyreállhat a rend, melyre a jelenlegi viszonyok között Ausztriának nagyobb szüksége van, mint bármikor volt.

Hogy erélyes ember, mutatja kormányra hívásának őszre halasztása. Az uralkodó az ő vezetésével óhajta befejeztetni a galicziai választásokat és tőle reméli, hogy a tartománygyűlésen nem lesznek oly elemek, melyek folytatják az osztrák parlamenti rendszer lejáratását.

A mi kicsiben sikerült gróf Badeninek: a konszolidált viszonyok lehető fentartása Galicziában, sikerülhet neki a birodalmi tanácsban és a nagy Ausztriában is a hol

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Kisértés.

— A „Torontál” eredeti társzaja. —
Irtta: Szilágyi Gyula.

Setétség uralkodik az egyszerű szobában, mely eltakarja a szerelmeseket, kik nem vágyakoznak világszág után: az ajk megtalálja az ajkát.

Egész egyedül vannak. A férfi ölében ül a még csaknem gyermekleány, kis fürtös fejét erős vállára hajtja és fehér, lágy karjaival szenvedélyesen fonja körül nyakát, míg az ifjú karcu derekát öleli át háttal. — A leányzó fel-fel kapja fejét kedvese válláról, hogy égő ajkának lázas csókjaival tapassza le annak ajkát.

A leány most szeret először, a férfi most utoljára. S ezt érzi mind a ketten. Mert a nő leghevesebb szerelme mindig az első, mikor még nem tudja, csak sejtí, mi az a szerelem, és először élvezzi annak minden gyönyörét, szenvedni minden kínját, midőn először vesz rajta erőt a vágy és először kell küzdenie e vágy ellen.

A férfi utolsó szerelme a leghevesebb, első szerelme még ifjú könnyen fellebbanó és még gyorsabban kialvó láng, melynek nincs beve és melege, mely nem pereszél, nem pusztít sem másban, sem önmagában, és nem hagy üszköt maga után. A férfi utolsó szerelme az, melynek reménytelensége boldogtalanná tud tenni egy életet, eltemetni egy szívet, és e szerelem viszonzása ad meg a férfinak egy életre szóló üdvöt, boldogságot.

Igy van az, a természet akarta, hogy így legyen. Mi férfiak akkor szeretünk, mikor már kitomboltuk magunkat, mikor már meg kellett csömörödnünk a kéjtől, e hamis szerelemtől, elvesztettük érzékiségünk mohóságát és megtisztultunk, újra hevülni kezdünk mint ifjú éveinkben, de valódi hévvel, a nemes, a szeplőtlen szerelem után. Ekkor keressük fel azokat a leányokat, kik még nem szerettek, a mi megtisztult szíveink epedve keresik az ő szeplőtlen szerelmüket.

Először szeretett e leány és szerelme tárgya e férfi volt, ki utolsó szerelmét e leányban találta fel. Ez adta vissza őt a tiszta szerelemnek, e szerelem emelte fel őt a salakból. S imádatlalt nézte a leányt, kinek még halvány sejtelme sem volt, mi az a bűn, csak szeretett végtelenül, noha tudta, közös szegénységök mi lyen áthidalhatlan akadály, hogy valamikor egy másé lehessenek, hogy Imráé legyen ő, ki szegény, a fiatal emberé, ki ép oly szegény és tiszt a hadseregben, mely nagyobb biztosítékot kíván nősülő tagjától.

S a leány megszólalt, most panaszkodott a sors ellen először.

— Hova is fog vezetni a mi szerelmünk. Nem-e a kölcsönös boldogtalanságra? Te tiszt vagy, testesből-lelkestől katona; ha eldobnád magadtól e pályát és visszaadnád a kérdőt, melyhez annyi feltételt fűzték és a melynek viselőjétől megkivánják, hogy tisztességes szerelmet csak akkor folytathasson, és szerelme tárgyát csak akkor tegye nevévé, ha gazdag, pénze van, ha lemondanál e s-ép pályáról, melyért ép úgy rajongsz, mint én érettem, úgy nagyon boldog

talán lennél. Kétségbeeséssel kezd eltölteni, hogy szerelmünknek mi lesz a vége?

— Igazad van, felelte tompán a férfi. Csak ennyit mondott és gondolatait elhallgatta. Igaza van Margitnak, hova fog vezetni ez a szerelem, mely tiszta nemes láng, igaz vonzalom és a melynek csóbjai nemesnek, csak a kölcsönös boldogítás. Nejéré akarja tenni, de hogyan? Dobja el magától tisztí rangját, vegyen kezébe koldusbotot, kössön hátára koldustársznájt, hogy megüsdülhessen; éhezzen, hogy övé lehessen e gyermek, kit azután szintén éhezteszen? Vagy-vagy, mert ezt nem teheti, feleljen mindent, gondoljon egyedül szerelmére és elégítse azt ki csak úgy, sülyedjen ismét, mint annyiszor sülyedt és tetézze sülyedéseit, régi bűneit, melyektől már-már megtisztulni látszott, azzal, hogy megával rántja a leányt a gyalázatba? . . .

S milyen észbontó szűzies ártatlanságában e leány! S neki csak akarnia kell és tévutra vezetheti e gyermeket, beszélhet neki arról a szerelemről, mely minden áron kielégítésre vár, csak szenvedélyre kell ragadtatni magát és felkeltheti e leányban is az alvó vágyat és övé lehet az.

Ujra a leányra tekintett, ki mintha sejtene a férfi küzdelmét, arca piros lett, keble lázasan hullámozott és kis ujjait ökölbe szorította, mintha erős akarna lenni, küzdeni akarna az ismeretlen vágy ellen, mely még eddig meg nem szállta őt, soha, egy pillanatra sem.

Imre egyre mohóbban szemlélte a leányt, mohó kíváncsisággal nézte a leány küzdelmét, majd megragadta, erős tenyerével egyet szorított karján és csak annyit tudott mondani:

sokkal kedvezőlenebb viszonyokkal lesz majd kénytelen megküzdeni. Mindjárt az egyes miniszteri távezéknak megfelelő kezébe juttatásánál előáll a választás nehézsége. De ez a nehézség tapintattal leküzdhető és ha ez a kérdés meg van oldva, akkor az új miniszterelnök még megbízható többséget is szerezhet magának.

Erre a többségre pedig szüksége lesz a költségvetés tárgyalásánál és főleg — a Magyarországgal való kiegyezésénél, mely csak akkor lesz megköthető, ha Ausztria parlamentje véget vet annak a desolált helyzetnek, mely Ausztria belpolitikáját a hinárba juttatta.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az uri-utczán, a Schuber házban van.

— **Személyi hír.** Balázs József, az idevaló községi főgimnázium igazgatója szabadságtúljáról visszaérkezett Nagybecskerekre és újra átvette a főgimnázium vezetését.

— **Kinevezés.** Torontálvármegye főispánja Uzbasich Gáspárt, csenei szolgabíró, tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A f. hó 21-én megkezdett rendkívüli megyei közgyűlést ma délelőtt rekesztették be.

— **A szerbbókai segélykezió.** A szerbbókai árvizkárosultak felségélyezésére alakult bizottság elnöke, Molnár Sándor az építkezési alapot kezelő torontál-szécsányi takarékpénztárba, mint gyűjtőpénztárba újabb beérkezett adományok kimutatását beküldötte hozzánk. E szerint

eddig befolyt összesen:	9211 frt 37 kr,
időközi kamat június 30-ig	36 frt 26 kr,
összesen	9248 frt 63 kr,
Ebből építkezési segélyre eddig kiutaltványoztatott	7150 frt — kr,
marad pénztári kezelés alatt	2098 frt 63 kr.

a 17. sz. gyűjtőben Gyertyánffy Jenő főbíró	25 frt — kr,
a 150. sz. gyűjtőben Temes megye törvényhatósága	100 frt — kr,
a 121. sz. gyűjtőben Györm. törvényhatósága	3 frt 78 kr,
a 141. sz. gyűjtőben Sárosm. törvényhatósága	18 frt 35 kr,

— **Margit! Margit!**
De e felkiáltásban benn rejlett egész lelki küzdelme.

A leány felszisszent a fájdalmas szorításra és azután sirva fakadt:

— Mit akarsz tőlem?

Imre agyát szédülni érezte, homlokához kapott.

Igen, mit is akar e leánytól? Igaza van Margitnak, mit akar tőle? Nem elég, hogy szerelmet követelt e leánytól, elrabolta nyugalmát, boldogságát s talán boldogtalanná is tette és most nyomorulttá akarja tenni?

Talán meg akarja gyalázní azért, mert nem tud tűrni és nem képes elviselni utolsó szerelmének boldogtalanságát? Talán kárpótlást akar? Nemes szerelméből, mely kínokat okoz szívének, kéjt akar meríteni és így akar segíteni magán? De nem szenved e leány ép úgy, mint ő?

Ismét a leányra tekintett, ki reszkető félelemmel leste Imre ajkáról a szavakat, melyek talán végítéletet tartalmaztak. Oh, mert érezte, hogy ha e férfi kétségbeesésében azt kívánna tőle, a miről most még csak sejtelve van, ha e férfi szerelmük boldogtalanságára, reménytelenségére hivatkozna, vagy felhívülésében erőszakal hatna rá, ha szenvedni, rimánkodni, könyörögni, vagy ha követelni látná, úgy nem tudna — ellentállani.

S a férfi leolvasta a leány arcvonásairól, hogy minden csak tőle függ, hatalmában van e gyermek, neki csak akarnia kell és nem lesz az büntetlen gyermek többé. S a férfin egyre egyre győzedelmeskedett a vágy, mely elfogta egész

Grób Béla főszolgabíró gyűjtése 38 frt 40 kr,
N.-kikindai szolgabírói járás 11 frt 10 kr,
Összesen 196 frt 63 kr.

— Sertésorbáncz Torontálvármegyében.

A mai folytatolagos rendkívüli közgyűlésen tárgyalták több községnek a sertésorbáncz elleni beoltás tárgyában hozott határozatát. A törvényhatósági bizottság azonban ezuttal nem hozott határozatot, hanem kiadta az ügyet a megyei gazdasági bizottságnak, hogy szakvéleményt adjon.

— **Iskolai értesítések.** A nagybecskereki községi népiskolában az 1895/96-ik tanévre a beiratások szept. 1, 2. és 3. napjain eszközöltetnek délelőtt 8—12 ig, d. u. 3—5 ig oly kivétellel, hogy vasárnapon a beiratás csak délelőtt leerd. 4 én ünnepélyes „Veni Sancte“ s utána ismét beiratás lesz délelőtt 12 ig. A rendes előadások 5 én, csütörtökön, kezdődnek. Beiratási díj 25 kr. Taudij 2 frt. Értéstitőért 20 kr. Az országos tanítói nyugdíj-alapra 15 kr. A beiratási-, értesítő- és nyugdíj-alapra kitétt összeg a beiratáskor azonnal lefizetendő. — A tandij azonban a gondnoknál év közben is fizethető. A hatóság által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal ellátott gyermekek a tandijfizetés alól felmentettek, de a beiratás-, értesítő- s nyugdíjat minden tanuló köteles fizetni. Felhívtnak a t. szülők s gyámok, hogy 6—12 éves tanköteles gyermekeiket a mindennapi, a 13—15 éves tanköteleseket pedig az ismétő iskolába a fenti napokon beírtni el ne mulasszák, mert a később jelentkezők szigoruan fognak büntettettni. Az ismétő iskolai tanulók a tanítói nyugdíj alapra járó 15 kron kívül mást nem fizetnek.

Az iparostanoncz-iskolában a beiratások szeptember 12., 13. és 14-én d. u. 5—7-ig eszközöltetnek. A beiratási, illetve tandij 1 frt 50 kr, mely a beiratáskor lefizetendő. Az előadás szept. 15-én kezdődik. Felhívtnak az iparosok, hogy tanonczaikat a fenti napokon beirassák, mert különben büntettettni fognak.

A kereskedőtanoncz-iskolában a beiratások szept. 12., 13. és 14-én, d. u. 5—7-ig tartatnak. Beiratási, illetve tandij 6 frt, mely fél-évenként előre fizetendő. Az előadás szept. 15-én kezdődik. Felhívtnak a kereskedők, hogy tanonczaikat a fenti napokon beirassák, mert elleneseiben büntettettni fognak.

A nagybecskereki hatosztályú izraelita népiskolában az 1895/96. tanévre a beiratások ez évi augusztus hó 29-én és 30-án, valamint szeptember hó 1-én, mindég délelőtt 9—12-ig és délután 3—5 ig lesznek. — Az oktatás szeptember hó 2-án kezdődik.

A tanév közeledtével a vidéken lakó szülők közül sokan aggódva gondolnak arra, hogy iskolás gyermeküket, kiket a szülei házból ki kell adniok, hova helyezsék el, hol a gyermek a kellő felügyelet mellett mindazon veszélytől meg van mentve, melynek nem egy áldozatul esik, ha oly házhoz adják, hol a gyermekeivel keveset, vagy mitsem gondolnak. A legnyugodtabbak lehetnek

valóját, vére hullámsani kezdett, arca, szemai kigyuladtak, a leány után kapott, cőkölte Margit ajkát szenvedélyesen és kielégíthetetlenül, karjaival magához szorítá a gyermekalakot, mintha széjjel morzsolni akarná. S a leány, ki kedvese forró leheletéből, csókjaiból, szorításából érezte, hogy az mit akar tőle, kezdte eszméjét veszteni és elhaló hangon, melyben a kétségbeesett erő elleni küzdelel való lemondás rejlett, suttogá: — Végem van!

Imre öntudatra ébredt, karjai lelankadtak és elereszté a leányt, fejét felemelte és bünbánóan, de lelki erejének teljes határozottságával kiáltá:

— Nincs! Nincs véged!

Azután kirohant a szobából. A folyosón visszanyerte nyugodtságát. Mit akart elkövetni? Gonoszt, aljasat. De nem cselekedte. S történi jék bármí, nem fogja megcselekedni. Túr, vár és remél s legyen bármily boldogtalan, kelljen bár mégddig várnia, túr és türelmet csepegtet e leányba is.

Ismét a régi volt. A tisztességes szándéku férfi, ki már megcsömörödött a hamis szerlemtől, kinek már el kellett vesztenie érzékiségének mohóságát. Igen, neki nem szabad hevülnie más, mint nemes, szeplőtlen szerlelem után.

Végig simitá verőjétkes homloát, azután becsergetett a szomszéd lakásba. Fialtal egykoru leány, nyitotta ki az ajtót.

— Kiasszony kérem, egyedül vagyunk, az öreg asszonynak el kellett mennie, legyen szives, jöjjön át Margithoz, ki erre igen kéri őnt.

ebben a tekintetben azon szülők, kik gyermeküket valamely jól szervezett intézetbe adhatják. Mint értesülünk, a debreczei rómk. kath. Theresianumba elemi iskolai, gimnáziumi és reáliskolai rómk. kath. vallásu tanulók előnyös feltételek mellett teljes ellátásra felvétetnek. A felvételi módzatokra vonatkozólag felvilágosítást ad a debreczei rómk. kath. Theresianum felügyelősége

— Felakasztotta magát.

Lipót városi díjnokot ma délelőtt sürgősen haza hívták. Mikor hazaért, tudta meg a szomszédoktól, hogy neje önként megvált az élettől. Alighogy elment, felakasztotta magát és mikor már észrevették, meghalt. Tettét pillanatnyi elmezavarban követte el, ezt látszik bizonyítani az a körülmény, hogy Grandjeanné az utóbbi időben nagyon különösen viselte magát és az elmezavarodottság jelei mutatkoztak rajta.

— Rablótámadás egy orvos ellen.

Nagyváradról írják, hogy dr. Hoványi Ferencz városi főorvos éjjel majdnem áldozatává esett egy vakmerő rablótámadásnak. A szinköri előadás után 11 óra felé ment a városhoz közellevő lakása felé, mely a szőlőhegyekre vezető uton van, hol két öcsésével lakik, midőn egy 16—18 éves suhanéz a vasuti hid mellől előugrott s egy jókora kövel úgy föbe ütötte, hogy elszédült; ténylem sebéből patakzott a vér. A sebesültnek volt még annyi ereje, hogy segítségért kiáltott, de senki sem mutatkozott. Az utonálló elmenekült és dr. Hoványinak volt még annyi ereje, hogy lakásába vándoroghatott, hol azonnal apó-lás alá vették. A rendőrség megindította a nyomozást. A sebesült állapota nem életveszélyes.

— Veszett kutya.

Tomasev Mileva csemtai illetőségű 15 éves leányt, ki a szövő iskolában volt alkalmazva, tegnap reggel 7—8 óra között egy fekete szőrű komondor megragott. A veszett kutyát a rendőrség üzőbe vette és tulajdonosa udvarán lelőtte. A megejtett boncolás a veszetség jeleit konstataálta, így a leányt még tegnap este egy rendő őrmester kíséretében Budapestre küldötték a Pasteur-intézetbe.

— Garázdálkodó miniszterek.

Hihetetlenül hargzó hírt közölnek Zimonyból. A hírzetűnt ő felsége a király születésnapján Belgrádból három szerb miniszter jött át Zimonyba, ahol nemzeti szintű kokárdát tűztek a mellükre s részt vettek az ünnepélyben. Az ünnepély után azonban betértek a hajóállomási restaurációba, ott lerészegedtek, a kokárdákat a földre dobták, lábbal tiportak, szidalmazni kezdték a magyarokat, a németeket, sőt ő felsége a király személyét is. A dologból verekedés támadt, a garázdálkodókat letartóztaták a csendőrök s Belgrádba értesítést küldtek, mire egy külön hajó visszazállította a különös viselkedésű vendégeket. Hogy mi igaz a dologban, nem tudhatjuk; de hogy a garázdálkodók miniszterek lettek volna, az több mint valószínű.

— Esküvő.

Jurcek Géza csendőrhadnagy, akit nagybecskereki szakaszparancsnok korából itt is előnyösen ismernek, Mohácsoson tegnap vezette oltárhoz Bene Irént, Bene Károly, a mohácsi posta- és távirádhivatal főnöke szép és művelt leányát. Az esküvőn fényes társaság volt jelen.

— Vértürdő a tengeren.

A minap érkezett Nápolyból Marseillebe egy olasz árboczos, a melyen rémes dráma játszódott le. Az átkelés egyik éjjelén egy Pablo Oryon nevű néger matröz orval leszurta az egyik örálló matrözt, a ki szíven találva, szó nélkül összeesett. A gyilkos azután belopódzott a fedélzet-parancsnokhoz s az is leszurta. Ekkor a legénység felébredt s rá akarta magát venni a négerre, aki azonban még két matrözt legyilkolt s macskaügyességgel az árbocara kuszott s meghuzta magát a kötelzetben. A matrözök dühökben le akarták löni onnan, ezt azonban a kapitány nem engedte meg s megparancsolta, hogy várják meg, míg leszáll. Alló 24 órát maradt a néger az árboczon, ekkor azonban lehajította a szomjuság. Alig ért le a fedélzetre, rögtön körülvették s le akarták ütni, de ő egy nagy ugrással a tengerbe vetette magát. A hajó elvitorlázott s a néger ott veszett a hullámokban. Míg sem tudják, mi vihette a különben szolid természetű szerezőnt erre a gyilkolásra.

— Ötven évig néptanító.

Beodra község királyunk születése napján e hó 18-án ket-tős ünnepet ült. Ekkor ülte meg ugyanis — mint levelezőnk jelenti — Baitz Mihály községi tanítósnak ötvenéves jubileumát is. Az ünnepség délután 3 órakor kezdődött a község-házán és összegyülekezett Beodra egész lakos-sága. A főszolgabíró, gróf Bethlen Miklós szép beszéd kíséretében adta át a király kitüntetését a jubilánsnak, a koronás érdemkeresztet.

Meleg szavakban méltatta az ősz tanító érdemeit, miket az magának a népnevelés és a magyarság terén szerzett. Ezután a község emberei egyenként járultak Baitzhoz, ki meghatottan szorított kezét a község lakosaival, az ő egykori növendékeivel. A szép és magaslatos ünnepségen részt vett Karátsony Andor földbirtokos és a környékbeli intelligencia is.

— **Érdekes elkeresztelési eset.** Érdekes elkeresztelési ügyben hozott a napokban határozatot Krassó Szörénymegye közigazgatási bizottsága. Egy férjtel elvált zsidó asszony ugyanis a válás után öt hónapra gyermeket szült, a kit görögkatholikus szeretője vallására kereszteltette meg. A dolog a szerelmesek külön törvényei szerint eddig rendben volna, ámbar az állami törvények szerint a gyermek az anya nevére és vallására lett volna keresztelendő. Most azonban érdekes fordulat állott be. Az elvált asszony, apja rábeszélésére, visszament a férjéhez és magával vitte kis gyermekét is, a kit a visszanyert otthonban szintén szívesen láttak. Az apának annyira megtetszett a kis gyermek, hogy kérést nyújtott be a közigazgatási bizottsághoz, hogy az új honpolgárt vegyék fel a zsidó vallásba. A bizottságot azonban nem indította meg az apa megadó kérése és kimondta, hogy a gyermek nem vehető fel a zsidó hitközség kebelébe; azt azonban megtette, hogy a gyermeket a zsidó vallású apának törvényes gyermekévé nyilváníttotta. A pikáns elkeresztelési esetet most meggyeserte élénken tárgyalják.

— **Közgyűlés.** A Délvidéki Kárpát-Egyesület ez évi szeptember hó 8-án tartja Német-Bogánban ez évi közgyűlését, melynek programja a következő:

Indulás Temesvárról szeptember 8-án, vasárnap reggeli 6 óra 18 perckor. — Elérkezés Német-Bogánba 10 órakor, az állomástól indulás a bányavasuton a sörcsarnokba, ott ismerkedő reggeli, elszállásolás, és a város megtekintése; félketőkor bankett. Délután 5 órakor közgyűlés a Bründlnél. Esti 8 órakor táncmulatság. — Szeptember 9-én reggeli 7 órakor indulás a bányavasutal Resiczára. Utóban reggeli a Kocsonán. A vasútvégek megtekintése után Resiczáról vissza a Kolozánig, onnan pedig gyalog Vaskőre, ott társasbéd és a bányák megtekintése. Este Román Bogánra a temesvári vonathoz.

A Temesvárról induló tagok Lenz János „Arany Szarvas” vendéglőjében az egyleti jelvény előmutatása mellett 25% árleengedést nyerne. Vendégeket szívesen látnak. A kirándulás költségei: III. oszt. vasuti menetjegy Temesvárról Bogánba és vissza 2 frt. Tejes ellátás a kirándulás tartama alatt 3 frt. Összesen 5 frt. — Jelentkezhetni szeptember hó 4-ig Costeau Sándor német-bogáni községi előjárónál; Uhrmann Henrik könyvkereskedésében, Lucac Antal egyesületi pénztárosnál és dr. Erdélyi Károly egyesületi titkárnál Temesvároton.

— **Versez villamos világlátása.** A versez villamos világlátása — ugy látszik — egyelőre elmarad. Ugyanis a belügyminiszter nem hagyta helyben a „Helios” céggel kötött szerződését. A miniszter ezt azszal indokolja, hogy a szerződés nagy terheket róna a városra és a szerződés egyes pontjai olyan homályosak, hogy jelentékeny félreértésekre adhatnak okot.

— **Nagy betörés Lugoson.** Nagy szeszácziót keltett Lugoson az a betörés, melyet Blumenfeld Adolf nagykereskedő üzletébe a hétóra virradó éjjel elkövettek. Ugyanis a rablók felmászva a falon, az üzletbe hatoltak, mely a lakástól elkülönítve áll és feltörték az iróasztalt, melyből kétezer forint készpénzt és ugyanolyan összegű sajtót váltott loptak el. Blumenfeld két környékbeli parasztot gyanúsított, kik ellen megindították a körözést és az egyiket Vingán el is fogták. A letartóztatott paraszt bevallotta tettét és elárulta, hogy tervük kivitelében a nagykereskedő inasa segítkezett. Az ellopott érték-papírokat a román temetőben ásták el a czinkosok, hol meg is találták és átadták a jogos tulajdonosnak.

— **Vérszomjas éjjeli ór.** Anináról írják, hogy az ottani Soltész nevű éjjeli ór, ki feleségével hosszabb idő óta rossz viszonyban élt, a múlt éjjel ittas állapotban jött haza és elkeresésében revolvert fogott, két lövést tett feleségére, majd 10 éves fiára lött. Az anya és a fiu életveszélyesen megsebesültek. A vérengző családfőt az elősiető szomszédok elfogták és átadták a csendőrségnek, mely beszállította az oraviczai járásbíróhoz.

— **Vasuti baleset.** A „Pesti Napló” f. évi augusztus hó 18-iki számában megjelent azon

közlemény, hogy Mező-Berény állomáson a legutóbbi napokban téves váltóállítás folytán nagyobb mérvű kisiklás és kocsirongálás történt volna — teljesen alaptalan, mert említett állomáson egyáltalán semmiféle baleset nem történt. — Budapest, 1895. évi augusztus hó 19. Az igazgatóság.

— **A Pest szálloda új bérlője.** Ezen minden kényelemmel és eleganciával ellátott szállodát, mely tavaly ujonnan berendeztetett, Weiler Nándor vendéglős vette át, aki a kávéházat e hónap 24-én délután a Vaszazenekar közreműködése mellett ünnepélyesen nyitja meg.

Táviratok.

Exodus a templomból.

Budapest, aug. 23. (A „Torontái” eredeti távirata.) Perlakról telegrafálják, hogy az odaváló plébániatemplomban, mint minden évben, ezuttal is misét mondtak a király születése napján. A misén, amelyen a magyar állami tisztviselők testületileg jelentek meg, a kántor egyszerre horvát nyelven rákezdte a Gotterhaltót. A magyar állami tisztviselők erre nyomban eltávoztak a templomból; a püspöknél kerestek elgégtelt.

Jakabffy Tódor adósságai.

Budapest, aug. 23. (A „Torontái” eredeti távirata.) Rohonczy Gedeon indítványt adott volt be a nemzeti kaszinó igazgatóságánál, hogy Jakabffy Tódor földbirtokost, aki bár vagyonát lövesenyen és Montekarlóban kártyán elveszté, a nemzeti kaszinón mégis négyszáz ezer forintnyi adósságot csinált s sem ezt, sem más adósságait ki nem fizette, zárja ki a kaszinó tagjai sorából. Jakabffy Tódor Rohonczy Gedeont ezért báró Üchtritz Zsigmond és Keczer Miklós által provokáltatta. Gróf Andrassy Gyula és egy másik kaszinói tag, akiket Rohonczy segédjeiül felkért, megvizsgálván az ügyet, nem tartották megengedhetőnek a párbajt. Ma este ez ügyben becsületbíróság dönt, amelynek elnökéül gróf Andrassy Gézárt kérték fel, aki e végből Londonból meg is érkezett.

Egy tanító viselt dolgai.

Budapest, aug. 23. (A „Torontái” eredeti távirata.) A rákospalotai evangélikus bizottság báró Podmaniczky Géza esperességi felügyelő elnöklete alatt elkezdte Laszip János tanító dolgait tárgyalni. Laszip ellen hetvennégy szülő és maga az egyház is emelte a vádat, amely szerint Laszip részegen jött az iskolába, ha a tanulók egyik-másika megmozdult a padban, kihuzta a hajánál fogva s addig verte fejét a falba, a mig össze-rogyott, vagy pedig harmincz-negyven botütéssel büntette; ha két testvér volt az iskolában s az egyiket meg akarta büntetni: testvért testvérral pofoztatott; több gyereket háttal a táblának állitva, hirtelen tüzes vassal az arcukat és nyakukat égette, másokat fülöknél fogva úgy ránczigált, hogy sokszor szegények félig leszakított füllel vánszorogtak haza. Negyven tanut hallgatnak ki.

A Zasztava sajtópörei.

Budapest, aug. 23. („A Torontái” eredeti távirata.) Szegedről telegrafálják, hogy az odaváló kir. főügyész a Zasztava ellen a nemzetiségi kongresszus alkalmából irt cikkeiért tegnap látítás és izgatás miatt három sajtópert indított.

Sztambulov gyilkosai.

Budapest, augusztus 23. (A „Torontái” eredeti távirata.) Szófiából tele-

grafálják, hogy Jurkov rendőrbiztos és Morfov csendőrfelügyelő megszórték, mert nesztét vették, hogy a vizsgálobíró a Sztambulov meggyilkoltatásában való bűnrészségük miatt el akarja őket fogni.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. I. és L. M. uraknak. Hasonló dolgokkal igen, sokszor illettek már fel lapokat, érthető tehát, ha mi nem kapunk olyan nagyon az ilyen szenzációs híreket. Ha önök azonban szükségesnek látják Szur ellen nyilatkozni, tessék azt a „Nyitott”-ben megtenni. A hírek között akkor közölnek, ha leírják: miért és mikép történt a támadás melyről szó volt. Miután pedig az urak aláírását nem ismerjük, szíveskedjék az aláírást a községi jegyző által hiteltelítettetni.

Zs—l. Küldeményeit mindenkor szívesen látjuk Üdv. D. urnak helyben. Ön téved. Az örök női sokkal érdekesebb téma, mint a kielégítési végrehajtás. De ez utóbbi azonban nagyobb haszonnal jár.

K. B. Harmadik vonat nem közlekedik.

H—r. Tudunkkal Schachtl Giza nevű írónő me létezik.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

1204. 1895.

Szerb Ellemér község előljáróságától.

Pályázat.

Szerb Ellemér községében rendszerezett és 30) frt évi fizetés, szabad lakás, 400 □ öl házi kerttel és 2 öl kemény tűzifa élvezetével egybekötött övönői állásra ezennel pályázat hirdetetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi szeptember hó 15-éig előírott község előjáróhoz nyújtsák be.

Kelt Szerb Elleméren 1895. évi augusztus hó 10-én.

Mesterovics,

Jegyző.

Iszakov Misa,

biró.

Pályázati hirdetmény.

Egy a jegyzői teendőkhöz némileg jártas egyén előírott községűl mint irnok f. évi szeptember hó 1-től alkalmazást nyerhet.

Fizetése 300 frt havi előzetes részletekben és szorgalmához képest némi mellékjövedelem.

Csentán, 1895. évi augusztus hó 14-én.

(622—3.3)

Az előljáróság.

5309. szám. 1895.

Pancsovai főszolgabírósgától

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Almás községi orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állással 600 frt évi fizetés, nappali 20, éjjeli 40 kr látogatási díj, a kézi gyógytár és a hus-szemle után befolyó díj élvezete van egybe kötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósgához folyó évi október hó 3-ig küldjék be.

A választás folyó évi október hó 4-én fog Almás községűlénél megejtetni.

Pancsován, 1895. évi augusztus hó 9-én.

(618—3.3)

Jablonszky,

főszolgabíró.

Az Alkotmány-utczában

2 szép utczai lakás

folyó évi november hó 1-sejétől kiadó.

Bővebbet

Fuchs Sándornál.

(613—x6)

A Szanádi Népbank

mint szervezetkezet fölszámolás alatt

1894. évi zármérlege.

Vagyon		Mérleg-számla.		Teher.	
F. k. l. sz.	F. sz.	frt	F. k. l. sz.	F. sz.	frt
294.	1 Pénztár	39.35	275.	1 Részvénytőke	10140.—
292.	2 Váltótárca	887.20	276.	2 Tartalékalap	1879.09
284.	3 Adósok	178.77			
285.	4 Fölszerelés	27.85			
297.	5 T. kanizsai ker. takaréktár betét	535.—			
298.	6 Veszteség mint egyenleg	10350.92			
		<u>12019.09</u>			<u>12019.09</u>

Kiadás.		Üzleteredmény.		Bevétel.	
F. k. l. sz.	F. sz.	frt	F. k. l. sz.	F. sz.	frt
208.	1 Költségért	91.40	295.	1 Kamatokba	35.69
		<u>91.40</u>	298.	2 1894. évi veszteség	55.71
					<u>91.42</u>

Szanádon 1894. december hó 31-én.

A könyvelésért:
Ungár Károly s. k.

A fölszámoló bizottság:

Eisler Márton s. k.

Heim Ádám s. k.

Mihalyev Ráda s. k.

Jelen mérleg és üzleteredmény számlát a fő- és mellék-könyvekkel összevágónak találtuk.

Szanádon, 1895. évi ápril hó 30-án.

Trifunov Porfiru s. k.

Stefan Emser s. k.

(632-1.1)

Szálloda-megnyitás.

Tisztelettel bátorkodom a n. é. közönségnek szives tudomására juttatni, hogy helyben

a „PEST VÁROSÁ”-hoz

czimzett szállodát, mely a mai kor minden igényeinek megfelelően van berendezve, átvettem és azt magam fogom tovább vezetni.

Sok évi tapasztalataim által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy t. vendégeimet minden tekintetben jól, olcsón és pontosan kiszolgáltathatom s ezáltal a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemelhetem.

Kitünő magyar konyhám, valamint valódi szegedi buczkai boraimra különösen felhívom a n. é. közönség becses figyelmét.

Ünnepélyes megnyitás folyó hó 24-én d. u. 1 órakor; ez alkalommal a jó hírnévnek örvendő Vásza nemzeti zenekara, Mészáros Sándor vezetése alatt fogja a n. é. közönséget jó magyar nótáival mulattatni.

Számos látogatásért esedezve maradtam kiváló tisztelettel

Weiler Nándor,
szállodás.

(636-3.1)